

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf., Max Augenthaler & Emmerich Leiser, Helmut Schalk, Rudolf Wasse, A. Oppelke Nachf., Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colônă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială.
RECLAME pe pagina a 3. a o serie 10 or. s'eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 80, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu d-nul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 or. v. a. s'eu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 105.

Brașov, Mercuri 13 (25) Maiu.

1898.

Delegațiunea austriacă și Ungurii.

Fiind întrunite delegațiunile în Budapesta, ținând ședințe totodată și camera ungară, aici se concentrează pentru moment întreg parlamentarismul monarhiei dualiste.

Până când va mai merge așa înainte, votându-se nesfârșitele cereri de credite ce se potențază din an în an, odată la Peșta și odată la Viena?

Intrebarea acesta pare mult justificată, dacă vom avé în vedere direcția și spiritul, în care s'a discutat în ședința de ieri a delegațiunii austriace cestiunea gravă a pactului și în general raporturile Austriei cu Ungaria.

De rândul acesta au putut să ia parte la acesta importantă ședință în număr mare și deputații diețali maghiari, ceea ce s'a și întâmplat, având astfel ocaziune deputații unguri să se convingă cu ochii și cu urechile proprii despre dispoziția, ce domnesce între partidele austriace cu privire la pact.

Au vorbit vre-o patru-spre-șapte delegați în dezbaterile generale asupra espunerii ministrului de externe Goluchowski, și cea mai mare parte dintre aceștia au îndreptat aspre atacurile în contra Ungariei pentru atitudinea, ce o are în cestiunea pactului și au declarat franc, că nu cred nici decum în reînnoirea acestui pact, decât Ungaria nu va aduce jertfe însemnate pentru a satisface pretenșiunilor Austriei.

Socialiștii Bielohlavek și Axmann au purtat un limbajiu ce se poate numi vehement, declarând, că decât va fi delipsă, Austria va duce o luptă până la cuțit cu Ungurii la cas când nu vor fi de-ajuns respectate și interesele ei. Delegatul Schucker (german) a șis, că nu sunt prospecte, ca să se potă reînnoi pactul austro-ungar, și pentru acesta afirmare a fost remunerat c'un aplaus tēpēn din partea conaționaliilor săi.

Tot cam așa au vorbit și ceilalți delegați, unul atacând cu deosebire raportul comisiunii pentru esterne a delegațiunii ungare. Numai un singur delegat (Gomperz) a accentuat necesitatea susținerii teritoriului comun vamal dīcēnd, că i-se pare cu neputință, ca cele două jumătăți ale monarhiei să formeze deosebite teritorii vamale.

Pentru noi Români însé, ședința de ieri a delegațiunii austriace are un deosebit interes. Delegatul bucovinean baron Vasilco a ridicat adecă cu ocaziunea acesta cestiunea română ardeleană în delegațiunii.

Este pentru prima oră, că dela acest loc se adresază ministrului de esterne cuvinte atât de simpatice și binevoitoare cauzei Românilor din Transilvania, Bănat și Țera un-gurésă.

Distinsul reprezentant al fraților noștri bucovineni nu numai că a părținit călduros cauza noastră, dēr a prezentat situațiunea ast-fel, ca ministrul de esterne să fiă constrins a-i răspunde la importanta întrebare: este s'eu nu politica de naționalitate a guvernului unguresc în contradicere cu politica ministrului de esterne?

Contele Goluchowski va trebui să se pronunțe asupra întrebării, și suntem curioși a vedé cum va sci dēnsul să răspundă la afirmarea pozitivă a d-lui Vasilco, că politica maghiară nu se unesc cu politica monarhiei și că guvernul unguresc prin intoleranța sa amenință bunele raporturi ale monarhiei cu România.

Crisa pactului.

— Banffy și Thun. —

„Egyetértés“, organul fracțiunii kossuthiste, care de obicei este bine informat asupra celor-ce se petrec pe după culise în sīnul guvernului, publică în numărul s'eu dela 21 Maiu următoarele:

„Suntem informați, că între ministrii

baron Banffy și contele Thun au fost consultații de mare importanță cu ocazia venirii celui din urmă la Budapesta. Din aceste consultații apare lămurit, că pertractările pentru pact au ajuns în perfectă înglodare și asupra sorții proiectelor pactului domină o completă desorientare, de-ore-ce contele Thun nu mai pōte da nici o garanță asupra desbaterii proiectelor în parlamentul austriac. Ce i drept guvernul din Viena a pus proiectele pe biroul „Reichsrath“ ului, fiind-că la acesta s'a obligat, însé pe cum suntem informați din isvor acreditat, el nu se identifică cu proiectele, cari nu vor întruni o majoritate chiar nici atunci, când în parlamentul austriac se vor crea stări normale — și acesta din cauză, că proiectele sunt considerate ca neacceptabile chiar și de acele partide cari sunt aderente ale pactului. Ele nu vor să-și schimbe acest punct de vedere nici chiar în schimbul urcării cuotei.

„Pe basa acesta ministrul-președinte Thun a declarat pe față lui Banffy, că guvernul austriac se va nisui la timpul s'eu a face o revizuire a proiectelor. Deși contele Thun n'a făcut propoziții hotărâte, ci a amintit revizuirea numai ca eventualitate, acesta a fost respinsă deja prealabil din partea ungară în mod hotărât și mai ales ministrul de finanțe este, care ține necondiționat la proiectele pactului înaintate deja camerei.

„In decursul consultărilor din Budapesta, contele Thun a sulevat cestiunea unui nou provisoriu, Banffy însé a declarat colegului s'eu austriac, că el nu pōte pași înaintea parlamentului cu o prelungire a provisorului — și acesta nici nu vré s'o facă.

„In decursul pertractărilor s'a discutat și eventualitatea, ca numai o parte a proiectelor să fiă desbătută, între cari proiectul despre dările de consum și cel despre valută, ér celelalte să se amâne prin un nou provisoriu. La acesta însé contele Thun a răspuns, că el nu pōte introduce în Austria aceste proiecte prin așa numitul *keiser-paragraf*, adecă pe calea ordonanțelor.

„In firul desbaterilor s'a mai sulevat cestiunea, că n'ar fi ore cu scop, ca contele Thun se retragă ordonanțele de limbă, restabilind astfel stările normale parlamen-

tare în „Reichsrath“-ul austriac? Privitor la acesta contele Thun a dat espresiune părerii sale, că ordonanțele de limbă nu pot fi retrase, căci retrăgēndu le, Cehii ar organiza o obstrucțiune tot atât de turbulenta, cum au făcut-o Germanii sub Badenii. Totodată a șis, că proiectelor pentru pact nu-le pōte garanta majoritate chiar nici atunci când s'ar restabili stări normale parlamentare — și astfel a abordat încă odată cestiunea revizuirii.“

Etă acum ce scrie „Neue Freie Presse“ dela 22 Maiu:

„Este de prevēdūt, că guvernul austriac va ajunge înaintea cestiunii de a-se separa faptic teritoriul vamal, pregătit de legea provisorului banffyiană Cestiunea acesta pe cum se șis este înțelesă așa, că în Budapesta Austria ca și Ungaria își pierd ce-i drept favorul teritoriului vamal comun, însé cuota neproportională pentru cheltueile armatei și a afacerilor esterne se va stabili și de aici înainte după așa numita capabilitate a suportării sarcinelor. Este evident, că lu un raport atât de simistru, partea austriacă nu pōte fi constrinsă decât cu forța. Așa dēr rezultatul compoziției viitoare a monarhiei va fi: In Ungaria constituționalism deplin și nerestrins în privința afacerilor comune, în Austria absolutism mascat. Acesta ar urma în locul acelei parități, care ar trebui să fiă stēpul dualismului. Intr'adevăr crede cine-va, că astfel de raport ar puté să dureze fiă și numai pe un timp? Ore o monarhia schiōșă, care stă pe un picior constituțional, pe altul absolutist, se pōte peste tot inchipui? Cel-ce nu vré să se amăgescă trebuie să șis, că direcția dată prin legea lui Banffy este continuarea desființării tuturor afacerilor comune, ea duce la o curată unime personală între Austria și Ungaria; ba este îndoios, decât se pōte realiza chiar și acesta între o Austria guvernată în mod absolutist și într'o Ungaria guvernată în mod constituțional“...

Din tōte acestea se vede dēr crisa seriōsă, ce amenință pactul dintre Austria și Ungaria.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

FRATRICID.

De Edgar Poē.

(Fine.)

Incepui și ii istorisii moment de moment, fasă de fasă, începēnd din clipa, în care am vădūt prima dată tabloul. Leroy mē ascultă cu răbdare și după-ce sfērșii, privi un timp drept înainte ca bătut de gânduri triste; în sfērșit își ridică capul.

„Ascultă“, începū el într'un ton serios. „Mē dōre suferința d-tale, și aș vré bucuuros să-ți ajut. Lasă să vēnd tabloul acela, fiind-că nici-odată nu mai e permis să-l atingi. Eu sciū ce fac spunēndu-ți vorbele acestea, căci cunosc puterea fatală a creațiunilor lui Prévost. — Cunosce istoria tabloului și istoria nefericitului autor. Decă te simți atât de tare, ca să mē ascuți un quart de oră, și-o voiū spune în câte-va trăsături“.

Il rugai să facă acesta, insistai și d-l Leroy istorisi:

„Camil Prévost era cel mai tiner dintr- doi frați pe cari îi cunoscu foarte bine. Tatăl lor era un neguțator cu o avere modestă, ér după mōrtea sa lăsă prāvālia, și cu acesta întreg avutul, celui mai bătrân, lui Hippolyt. Camil era pictor și ambii frați escelau prin caracter nesimpatic. Hippolyt era cu minte, rece și violēn, Camil era îmbufnat, rēsbunător, rezervat.

„Pe Hippolyt nu l'am mai cercetat dela mōrtea tatălui s'eu, și decât pe Camil nu l'ași fi vēdūt dīlnic în șoala de Belle arte, relațiunea dintre mine și el ar fi încetat în același chip.

„Camil Prévost era un om nesimpatic, dēr căți omeni nesimpatici nu sufer de durerile iubirii? Ca amorezi, acești omeni rezervați sunt despoți; ca bărbați geloși, ca tați aspri, ca prieteni bănuitori, dēr inclināțiunile lor sunt adēnci și mania lor ține până la mōrte. Camil iubia pe verișōra sa, M-m. Dumesuil; ea era tineră, bogată, frumușică și stētea în faubourg Saint-Germain. Camil Prévost era om mândru, și nu putea să se dedea cu gândul, ca să-și dato-

reze poziția socială femeii iubite. De aceea, după ce-și spuse inima pe față și primi promisiunea de a-i fi nevastă dela iubita lui, plecā în Italia pe trei ani de dīle, ca să devie un măestru și ca să-și câștige bani și renume.

Printr'un talent de necontestat, muncă de fier și ambițiune invăpăiată, urcă repede treptele artei sale. Când, după cei trei ani fū încoronat c'un premiu, se reîntōrse în Paris, nebun de fericire și plin de speranță. O oră mai târziu bătea deja la ușa iubitei sale. Intrebă, de este acasă D-ra Dumesuil, și primi răspunsul, că ea se numesc M-me Prévost. Devenise nevasta fratelui s'eu. După-ce se reculesc din lovitura insuportabilă, intră. Găsi tineră pereche la dejun în negligé de dimineță. In timp ce Camil petrecū trei ani de muncă și trudă, trei ani de sudōre ferbinte, Hippolyt îi răpise mirésa cea bogată dimpreună cu renta de cele două-șeci de mii de livre!

„M-me Hippolyt întâmpinā pe mirele ei de odinōră așa de rece și indiferent, ca și când nu i-ar fi întins mână nici-odată;

ér Hippolyt făcea pe cordialul și-i oferi hotelul s'eu drept locuință, de câte-or se va opri în Paris. Camil își ascunse mania clocotindă, forte isteț sub masca unei politete seriose. Prin nici o privire, prin nici o mișcare nu-și trădā flăcāra disprețului și a urei, care prinse rădēcini până 'n adēncul sufletului s'eu. După-ce se despărțiră, ambii soți se mângāiau cu aceea, că cei trei ani în Italia rēciseră cu totul iubirea lui Camil.

„O săptămână după aceea se găsi cadavrul lui Hippolyt într'o alee laterală în Bois de Boulogne... Un gloț îi pētrunsesc prin tēmpla stingă... calul s'eu pāscea liniștit căți-va pași mai încolo.

„Cercetările lungi și minuțioase nu aduseră nici un rezultat: omoritorul nu fū descoperit; ér întâmplarea cât p'aci uitată. Camil se dedică ca și mai 'nainte artei sale. Faima susținea, că va lua de soție pe nevasta fratelui s'eu, dēr se constatā a fi minciună, căci din contră, el nici când nu-și mai vēdū cumnata. Cam pe vremea acesta Camil Prévost își începū ultimul și cel ma

„A sosit timpul“...

În urma urmelor auzim și din sinul Ungurilor un glas, care vestesce conaționalilor săi, că „a sosit timpul să-și vină la conștiința de sine“.

Acest glas răsună tocmai în colónele diarului șovinist „Ellenzék“, organul lui Bartha Miklos. Acest diar, în numărul său dela 23 Maiu publică pe pagina primă un articol subscris de Betegh Imre. În acest articol se pledază pentru o apropiere între Unguri și Români.

„A sosit, încă prea a sosit timpul“, dice d-l Betegh în articolul său, „ca în urma urmelor să începem a-ne înțelege unii pe alții, căci pericolul, ce se apropie și care într-o societate o amenință cu o totală nimicire, e mult mai iminent, mult mai apropiat, de cum mulți și-l închipuesc“.

Constată apoi „cu bucurie“, că „în direcția acésta se arată semne de bunăvoință atât din partea inteligenței maghiare (sic!), cât și a celei române“. De aceea nu se poate mira îndeajuns, cum de „atât de încet prinde rădăcină între noi conștiința recunoșterii interesului comun“ și reîntorcerea la calea cea adevărată.

Una din cauzele principale găsesce, că este procederea pressei, de-a sădi vrajba și neînțelegerile între diferitele popóre ale patriei. Și în meseria acésta dice, că escelează cu deosebire unele foi din provincia (unguresci), dér dice, că se găsesce și foi din capitală, în cari dînce se pot ceti espresivni ca: „Eroism roman“, atribuit faptului, că „un țeran valah a fost dat afară din vre-o cărciumă, ca și cum asemeni vitejii maghiare nu s'ar fi întemplat nici odată“.

„Dacă în vre un munte se fură o capră, scirea adusă de diar începe astfel: „Tălharul de valah“, ca și cum multele falimente false, defraudări, despoiri și cele mai rafinate casuri criminale s'ar întempla în munții dela Cămpeni și nu în Budapesta“.

Dice mai departe d-l Betegh în articolul din „Ellenzék“, că cu o predilecție deosebită se ocupă cu batjocurirea opiniei românesce tocmai domni de aceia, cari „n'au crescut nici măcar în opinii, ci descultă, în gunoii vre-unei cărciume de lângă drum“ (înțelege pe Jidan).
 În fine face apel la „aceia parte a pressei patriotice, care nu stă în serviciul unor interese străine“, ca să facă să înceteze odată nesfârșitele insulte, căci a sosit timpul, ca societatea maghiară să vină la conștiința de sine“. Termină protestând în contra acestei procederi a pressei maghiare și dicend:

„Noi ardelenii mai ales avem datoria de-a o face acésta (a protesta), căci cunoscem poporul cu părțile lui bune și rele. Scim dóră, că dacă am asemăna pe Români cu alte popóre ale patriei, în cele mai multe casuri asemănarea n'ar eși în defavorul Românilor“.

„Noi ardelenii mai ales avem datoria de-a o face acésta (a protesta), căci cunoscem poporul cu părțile lui bune și rele. Scim dóră, că dacă am asemăna pe Români cu alte popóre ale patriei, în cele mai multe casuri asemănarea n'ar eși în defavorul Românilor“.

succes tablou: „Cain, după omorirea fratelui său“. Deveni fricos și misantrop, din ce în ce tot mai mult. Se închise și lucra fără întrerupere la opera fatală. Cu cât tabloul înainta, cu atât durerea sufletului său imprimară mai tare suferința în fața-i palidă. În sfârșit tabloul fû gata, ér guvernul îl cumpără ca pe un cap d'operă de primul rang pentru galeria de Luxemburg“.

„Dér pictorul?“ întrebai eu, după ce Leroy sfârși, „ce se întemplă cu Camil Prévost?“

Leroy tăcu, mă prinse de braț și mă conduse pe sub acățî într-o stradă veche la o zidire veche și sună la porța grea ferecată cu fier. Când portarul deschise, îi șopti câte-va cuvinte și-mi făcu semn să-l urmez. Trecurăm printr'o curte mare și ajunserăm într'o sală spațioasă, unde întelni pe un bătrân prietenos, care îi strinse cu căldură mâna lui Leroy și-i arată spre nișce trepte.

„Seiu... seiu...!“ dice însoțitorul meu. În entré întelmirăm un servitor îmbrăcat într'o haină neagră și cenușie. Ne salută tă-

SCIRILE ȚILEI.

— 12 (24) Maiu

Serbarea Alaxandri în Cernăuți. Ceti-m în „Patria“ din Cernăuți: Vasta sală de gimnastică a gimnasiului de stat din loc a fost astăzi (19 Maiu v.) înșesată de public distins. Pe părătele din fund acoperit cu covóre pretioșe și între flori vii se afla portretul poetului-lege încadrat în lauri. Ér sala literalmente îndesuită aprópe esclusiv de public românesc, domni și dame, cu I. P. S. Sa d-l Metropolit Arcadie, I. P. C. Sa d-l vicar Dr. V. de Repta și d-l mareșal al țerii Iancu Lupul. Precis la órele 11½ s'a început serbarea prin cuvântul de deschidere al d-lui director H. Klauser, care a espus scurt în limba germană importanța acestei serbări, bineventând publicul, care în număr atât de important a dat o probă puternică despre înțelesul său față de acest institut de învățământ. Acordând cuvântul d-lui profesor Ioan Bumbacu, pentru discursul festiv, rostese acesta cu voce sonoră și pătruns de un profund entusiasm conferența sa, în care espune *menirea gîntei latine* în opera civilizatorică, ocuparea Daciei, sörtea poporului român după retragerea coloniilor romane prin Aurelian etc. și schițeză în liniamente generale figura lui *Alexandri*, care a pipăit pulsul și a aflat lécul pentru renascerea literaturii naționale și încheie cu frumoșele versuri din „Sentinela română!“ La terminarea serbării s'a urcat din nou d-l prof. I. Bumbacu pe tribună, aducend în cuvinte însuflețite omagiile tinerimei școlare memoriei laureatului nostru regepoet V. Alexandri. În mijlocul celor mai entusiate aplause s'a terminat frumoșă serbare. În numele tinerimei academice române s'a prezentat o deputațiune, costătoare din 2 Junimeni și 2 teologi, la d-l consilier Klauser, espri-mându-i cele mai cordiale felicitări și mulțămiri pentru succesul obținut cu acésta serbare.

Conferență despre Ardeal în Paris. Domnul Jules Brun a ținut Marti s'era, 17 Maiu, la Société géographique de France, înaintea unui public numeros, o conferență despre Ardeal, cu privire la care i-se raporteză „Drapelului“ între altele: Succesul domnului Brun a fost fôrte mare și conferențiarul a fost adese-ori aplaudat. Domnul Jules Brun a schițat istoria și geografia Ardealului și minunate proiecțiuni electrice au permis asistenților să admire vederi de case, costume, etc. din Ardeal. Domnul Jules Brun cere Franciei să acorde simpatiile ei Românilor ardeleni, care sunt amenințați a nu mai vorbi dulcea lor limbă. Domnul Jules Brun a fost bine felicitat de președintele Societății de geografie.

Pelerinagiul la Florica. Ca în toți anii, s'a făcut și Sâmbăta trecută un pelerinagiul la mormântul lui I. C. Brătianu la Florica. În dimineța țilei, 18 vagóne pline de lume,

când și apucă înainte pe un coridor lung, pe care se aflau de ce până 'n două-spredece uși puternice încheiate cu fier. Înaintea celei din urmă să opri, o deschise și se dete la o parte, ca să putem intra noi. Ne aflam într'o odăiță mică, curat mobilată. Sub ferăstră se afla un stativ, ér pe el se găsea o mănjiură fără nici un rost, în care nu puteai recunoșce un tablou. Ferăstră și ușa erau închise cu zăbrele puternice și prin ferăstră puteai zări o curte pustie, încungiuurată cu ziduri mari. Fui cuprins de spaimă. Peste tot locul zăcea asupra casei acesteia posomorite o tăcere ne-naturală, un fel de demon invisibil, care se lăsa sugrumător pe suflet.

„Unde suntem aci?“ întrebai eu, „de ce m'ai condus aci?“

Leroy arată cătră o ușe spre cealaltă parte a odăii, pe care servitorul asemenea o deschise.

În același moment străbătú odaia un strigăt îngrozitor... un strigăt atât de răgușit, atât de sfâșietor, atât de desnădăjduit, încât involuntar îmi pusei mâna în-

în frunte cu miniștri, senatori, deputați etc. au pornit din Bucuresci la Florica, unde se află locuința familiei Brătianu și unde este înmormântat I. C. Brătianu la pólele unei coline. Mormântul a fost acoperit cu mulțime de coróne dedicate memoriei marului patriot.

Sistema spionagiului și a denunțării lor, după cum am mai constatat și altă-dată, s'a valorat față de Români în ziua de 3 (15) Maiu a acestui an mai mult ca ori și când. Din diferite părți continuă de-a ne sosi informațiuni asupra modului, cum Români au fost spionați chiar și în biserică, în decursul serviciului divin. Astfel acum ni-se scrie din părțile Vințului de jos: Români din comuna *Măhaciu* avură în 3 (15) Maiu c. „norocirea“ de-a vedé pentru prima óră în biserică lor pe „patrioticul“ notar. Se vede, că el s'a dus la biserică română cu speranța, că doră-dóră va puté prinde vre-o vorbă din gura preotului, pe baza căreia să potă făuri vre-o scornitură, cu care să-l mai denunțe pe la stăpânii săi dela comitat. Ocasia i-ar fi fost binevenită, mai ales că pe tinerul preot al Măhaciului, d-l Gavril Pop, notarul nu-l poté vedé cu ochi buni, căci acesta cu mari osteneți isbuti să cumpere pe séma bisericii române o moșióră de vre-o 15 jugere de pământ și o casă cu grădină frumoșă de pomi, pe cari d-l notar ar fi dorit să le cumpere el. Lucrul acesta a fost de-ajuns, pentru-ca zelosul preot din Măhaciu să trecă înaintea notarului și prin el și înaintea celor mai mari dela comitat ca un „periculos daco-român“, din care cauză nici n'a fost împărțăsit din cele două feluri de pomeni, ce se împart preoților din partea guvernului.

600 de case arse. Din Bistrița ni-se anunță, că Duminecă, în 22 Maiu n., au ars în Terptiu, comună învecinată cu Bistrița, peste 600 de case, împreună cu apartinențele lor. Nenorocirea acésta elementară a produs mare jale în sinul populațiunii. Fôrte dureros este, că dintre case cele mai puține au fost asigurate.

Congresul medicilor în Bucuresci. Duminecă la óra 2 p. m., s'a deschis în sala Hugo al doilea congres al asociațiunii generale a medicilor din România. Prezenți 120 membri. D. Dr. Măldărescu, președintele asociațiunii, a deschis congresul și a propus de președinte pe d-l Dr. Michailescu din Dorohoiu. Vice-președinte a fost ales d-l Dr. Apostoleanu din Braila, ér secretari d-nii D-rî Costinescu și Mironescu. D-l Dr. Neagoe a cetit raportul asupra activității asociațiunii. S'a ales apoi o delegațiune, care să espri-me M. S. Regelui omagiile congresului. Prima ședință a congresului s'a încheiat printr'o disertație a d-lui Dr. Ștefănescu asupra *Impaludismului*.

Studenți bucuresceni în Budapesta. „Pesti Napló“ spune, că un număr de 30 elevi ai Academiei comerciale din Bucu-

ntea ochilor, cređend, că va trebui să urmeze și o privelisce teribilă.

„Acolo este pictorul!“ dice Leroy, „acesta e Camil Prévost!“

Mă uitai înăuntru — o privire fû de ajuns, o privire a unei fețe sălbatice, palide, din care dispăruse ori-ce rađă de minte omenescă. Camil Prévost devenise un serman nebun, întins pe o rogojină de paie, răcnind, blăstémând, riđend și strigând respicat, că el este Cain, Cain, omoritorul lui Abel.

„A omorit într'adevăr pe fratele său?“ întrebai eu.

„Aceia o scie singur Dumneđu!“ răspunse Leroy. „Astăzi este una dintre țilele sale violente, când vecinic se învinovătesce“. Veți înțelege între aceste împrejurări, pentru ce v'am adus aci. Tabloul fatal a înebunit deja pe un pictor, și eu voiam să împedec, ca o sörte atât de îngrozitoare să nu ajungă și pe un al doilea“.

M.

resci au sosit Sâmbăta trecută la Budapeșta, sub conducerea profesorilor. Ei au vizitat instituțiile culturale din capitala ungară, fabricele și depozitele mari comerciale; eri s'au reîntors cătră casă.

Grecii în Tricala. Din Atena se anunță, că la 19 l. c. Armata grecescă a ocupat érași Tricala. Turcii au evacuat deja zona a doua, și Grecii li au ocupat érași locul. Corespondenții diarelor spun, că starea localităților părăsite de Turci e cât se poté de precară, ei au lăsat tóte în ruină.

Vêrstă înaintată. În spitalul din Mișcolț a răposat țilele trecute o femeie bătrână, care a ajuns vârsta methusalemică de 109 ani. Ea se numia Maria Soltes, originară din Mișcolț.

O petrecere de vară se va arangia în Cinadie la 17 (29) Maiu c., al cărei venit e destinat pentru un scop filantropic. Intrarea: 50 cr. de persoană, 1 fl. de familie. Începutul la 3 ore p. m. Ofertele și suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică.

Aniversarea de 3 Maiu în România.

La Ploesci.

Am amintit că în tóte orașele României ziua de 3 (15) Maiu a fost serbată anul acesta c'un deosebit entusiasm.

La Ploesci s'a oficiat înainte de amiazi un parastas în memoria luptătorilor dela 1848/49. Stradele orașului erau decorate în mod splendid, drapele tricolore falfăiau la ferestrele și balconele edificiilor.

Înainte de a-se începe serviciul divin la catedrală, a sosit la Ploesci o delegațiune a studenților universitari din Bucuresci.

După parastas mulțimea formând cortegiul în frunte cu Liga și studenții și în sunetul imnului „Deșteptă-te Române“, a plecat la liceul cel vechi, unde au depus drapelul Ligei.

La ora 2 d. a. s'a ținut o întrunire în sala aceluiași liceu, participând mii de ómeni. Aici d. profesor Raica a făcut istoricul revoluției dela 1848/49, apoi au vorbit d-nii Teodorini, Dobrescu-Prahova, deputați, și d-nii Livezianu și Christescu studenți.

După întrunire cortegiul a plecat la statua Libertății, unde cel dintâi a luat cuvântul d. profesor Georgescu. S'a declamat de un elev al liceului și o poesiă de Coșbuc. Dela statua Libertății cortegiul s'a dus la statua Vênătorilor, unde au cuvântat studenții Popovici, Livezianu și Fischer, ér prof. Raica a cetit moțiunea cetățenilor Ploesceni.

S'era s'a dat un banchet, oferit studenților de cătră cetățeni.

La Predeal.

În 3 Maiu des de dimineța biserica mănăstirei din Predeal început a-se împopula de lumea ce venise din Poiana-Țapului, Bușteni, Azuga, Predeal. La 9 óre archimandritul Dionisie, împreună cu clerul mănăstirei și corul scólei, oficiă serviciul sfintei liturgii. După slujba dumnezească părintele archimandrit rosti o predică de ocașiă, apoi făcu parastasul întru pomenirea eroilor și martirilor dela 1848/49.

După parastas tótă lumea s'a dus la scóla cătunului Predeal, unde s'a ținut o întrunire festivă. Întrunirea a fost deschisă de părintele archimandrit Dionisie printr'un discurs plin de sentiment și învățăminte. A luat apoi cuvântul de I. G. Babeș, membru în Ligă; d-sa într'o disertație, ce a durat aprópe o óră, a făcut istoricul luptelor dintre Români și Unguri și ajungend la evenimentele din 1848, făcu apologia mărteii adunări dela 3 (15) Maiu pe Câmpul Libertății. Sfârșind d-l Babeș între aplausele furtunose ale publicului, a luat cuvântul d. Mihăilescu-Bușteni, care își arată sentimentele ce-l stăpâneau în acel moment. D-sa insistă asupra faptului, că nouă Românilor de dincóce ne este oprit a serba memoria fraților și părinților, cari înainte cu 50 de ani au proclamat pe Câmpul Libertății drepturile națiunii române. Al treilea orator, d. Frâncu, arată speranțele ce pun Români din regat în Regele Carol I. și termină c'un „să trăsescă!“ la adresa Regelui și a dinastiei.

Timpul fiind nefavorabil, nu s'a făcut nici o procesiune.

La Galați, Pitești și Turnu-Severin.

Impunătorii au fost serbările dela Galați și Pitești.

La Galați, primul port al Țării românești, aniversarea de 3 Maiu a fost o manifestare impunătoare. Des de dimineața studenții cu stégul tricolor au traversat strazile până la biserica Sf. Nicolae, unde s'a ținut parastas în amintirea celor ce s'au luptat pentru „dreptate, lege și naționalitate“.

După amiazi la 3 ore s'au întrunit în grădina centrală peste 2000 de cetățeni; întrunirea a fost presădită de d. prof. D. V. Cereș și a fost deschisă prin prof. R. Scriban, care arată însemnătatea mișcărilor din 1848. Apoi prof. A. Frățilă a făcut istoric revoluției din Transilvania, dând o deosebită importanță adunării din Blășiș.

La Pitești de asemenea serbarea a fost impunătoare. S'a servit și aici un parastas, ér d. N. Brânzeu a ținut o frumoasă cuvântare în amintirea bărbatilor, cari au sărit în apărarea drepturilor poporului român de dincóce de Carpați. După amiazi s'a ținut o întrunire în sala Ulcar, unde publicul a mers în procesiune cu stindarde și muzică.

La Turnu-Severin meetingul național a avut un succes strălucit. S'a făcut parastas în biserica Grecescu. După amiazi o întrunire în grădina publică a orașului la care au luat parte peste 4000 de ómeni. Aici prof. Armașu făcu istoricul revoluției dela 48/49. Studentul Dragu a vorbit despre menținerea unității limbii unui popor. Au mai vorbit studentul Pirăianu, ligistul Urdăreanu, ér la urmă s'a dat cetire unei moțiuni, prin care cetățenii severineni se declară solidari cu toate actele luptătorilor, cari duc lupta pentru neam și limbă.

10 Maiu.

Duminecă capitala română a fost în deplină sərbătoare. Pe la toate casele erau arborate drapelul tricolore. La óra 10¹/₂ mare Te-Deum la Mitropolie, serbat de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat, în fața M. S. Regelui, a Principilor moștenitori, a miniștrilor, a corpului diplomatic, a senatorilor, deputaților, înalților demnitari ai Statului, oficerilor generalii și superiori, consiliului comunal etc.

Plecarea Regelui dela Palat a fost anunțată prin 101 tunuri. Pe strazile Victoriei, Carol, Cheiul Dâmboviței, Bulevardul Maria până la Mitropolie era înșirată armata. Pe toate aceste strazile și mai ales pe Bulevardul Academiei îngrămădela de lume era extra-ordinar de mare.

Dela Mitropolie M. S. Regele a plecat călare până la Bulevard, unde a primit defilarea, ér Principesa Maria în trăsura deschisă cu micii principii.

Defilarea trupelor a început la óra 12. D. general Arion, comandantul corpului II de armată, era în capul trupelor și apoi a luat loc la stânga M. Sale.

Ordinea defilării a fost următoarea:

Școala militară, institutul medico-militar, școala de poduri, apoi regimentele 2 și 6 de vânători. Principele Ferdinand a venit în fruntea regimentului 6 de dorobanți, apoi a luat loc la dreapta Regelui. A. S. Regală a fost aclamat de public. Apoi au urmat regimentele 21 și 30 dorobanți, 1 de geniu, 2 de cetate, 4 artilerie, compania de pompieri, regimentele 2, 6 și 10 artilerie, escadronul 2 de tren, regimentul 5 roșiori, regimentul 3 călărași și divisionul de gendarmi călări.

Defilarea s'a terminat la óra 1 și a reușit perfect. M. S. Regele și-a exprimat mulțumirea față cu d. general Arion, comandantul corpului 1 de armată, pentru admirabila ținută a tuturor trupelor. După terminarea defilării M. S. Regele și cu A. S. R. Principele Ferdinand au plecat călări spre Palat; ér A. S. R. Principesa Maria și cu micii principii în aceeași trăsura deschisă.

La óra 8 séra au început să cânte muzicile militare prin grădinile și piețele

publice. Era atăta lume pe calea Victoriei și pe Bulevard, încât circulația devenise aproape imposibilă.

Pe la óra 9 Altețele Lor Regale în trăsura deschisă au parcurs de mai multe ori calea Victoriei, frumos iluminată, după care apoi s'au retras la palatul Cotroceni. Regele a făcut o plimbare în trăsura până la șosea, la óra 10. Publicul a circulat pe strazile până la óra 1 noaptea.

Dintre toate stabilimentele publice iluminate, cel mai frumos a fost ministerul domeniilor. Pe totă fațada de sus a acestui palat era un brau tricolor de lumină electrică. De asemenea și érba din curte era luminată cu lămpi tricolore electrice. Era în adevér feeric, dice „Drapel“.

Maj. Sa Regina n'a asistat de astădată la serbările zilei, fiind bolnavă.

La trecerea spre Mitropolie a Principesei Maria, mai multe femei și bărbai s'erau dat în trăsura câte-o petiție, pe care A. S. le-a primit cu amabilitate. Poliția a arestat imediat pe acești petiționari, spre a vedé cine sunt și ce au cerut.

Serbările școlare.

În dimineața orei de 10 Maiu a fost un concert în grădina Cismigiu. Corul era compus din 1650 elevi și eleve dela școlile primare și secundare.

Concertul a reușit pe deplin.

Liceele și gimnasiile au făcut un concurs de oină (joc cu mingea) sub conducerea măștrilor de gimnastică. La aceste jocuri a eșit învingător gimnasiul Șincai, sub conducerea măștrului d. Radu.

La sfârșit d. ministru Spiru Haret, care a asistat la joc dimpreună cu toți funcționarii superiori ai ministerului de instrucție publică, a ținut elevilor un discurs, după care a oferit premiul, consistând într-o statuie de bronz, gimnasiului învingător Șincai. Premiul acesta va fi păstrat de gimnasiul Șincai până la dece Maiu viitor, când se va da noul concurs.

La órele 3 s'a dat la Ateneu un mare festival școlar. Corul era compus din 400 de elevi și eleve ai școlilor secundare din Capitală. S'a cântat imnul regal, imnul mării, imnul vânătorului și ferendarul. Corul a reușit de minune. La acest festival au asistat M. S. Regele și Altețele Lor Regale Principii moștenitori.

Și elevii școlilor primare au serbat frumos această zi.

Fundațiunea universitară „Carol I“.

În ziua de 9 Maiu, Comitetul Fundațiunei Universitare Carol I — compus din d-nii N. Culiianu și Gr. Ștefănescu, rectorii Universităților din Iași și București, d. Ion Kalinderu, delegatul Augustului Fundator și d. Teodorescu G. Dem., directorul așezământului — a ținut conform regulamentului decretat în Februarie 1895, o ședință solemnă sub președința d-lui Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiunei publice, la care au fost rugați să asiste d-nii miniștri, d-nii membrii ai „Academiei Române“, d-nii decani și profesori ai facultăților din București, d. primar al Capitalei, generoșii donatori și alte persoane distinse.

După ședință, d. ministru și d-nii membri ai comitetului au fost primiți de M. Sa Regele la órele 2 p. m. D. director al Fundațiunei a remis Suveranului darea de s'ămă pe anul 1897—98, ér d. N. Culiianu două volume frumos legate cuprindând tésese absolvenților universitari, câte s'au tipărit anul acesta din fondurile instituțiunei. M. Sa mulțumi arătându-și satisfacțiunea cu progresele așezământului.

Institutul Ottetelesanu.

Cu începerea viitorului an școlar 1898—1899 se vor primi cincispredece eleve în institutul de fete dela Măgurele, fundat de Ioan Ottetelesanu și înființat de Academia Română, sub înaltul Patronaj al M. S. Regelui, cărora li-se vor da, conform dispozițiunii testamentare a reșosatului fondator, o crescere casnică și instrucțiunea cuvenită unei „bune mame de familie, fără pretensiuni séu lux“.

Cursul va fi de 5 ani, în timpul cărora elevele vor avé totă întreținerea în institut.

Sunt admise în Institut copile născute din părinți români séraci pe deplin sănătoșe, cari până la 5 August 1898 au implinit 11, dér încá nu 14 ani, au pregătirea ce se dá în școlile primare din România și au obținut la terminarea cursului primar cel puțin media 6.

Doué surori séu douá vere primare nu pot fi admise în Institut.

Părinții aspiranților, ori reprezentanții legali ai acestora au să trimită — până la 5 August 1898 — cererile însoțite de act de născere, act de vaccină, act de pauperitate și atestat școlar despre terminarea claselor primare, la Academia Română (calea Victoriei Nr. 135), pentru Comisiunea Fundațiunii Ottetelesanu, care, examinând actele și luând informațiunile ce va crede de cuviință, va dispune, ca concurențele ce îndeplinesc condițiunile mai sus precizate să fie supuse la un examen de primire, prin care se va constata gradul de pregătire în ceea ce privește cetirea și scrierea, analiza etimologică și cea sintactică, cele patru operațiuni, geografia și istoria Țării Române.

Concurențele, cari nu sunt din România, se admit fără examen de primire, în virtutea atestatelor obținute în școlile similare din patria lor, și au să trimită la Academia Română, tot până la 5 August, cererile însoțite și de atestat medical.

Rezultatele examenului se vor supune, dimpreună cu toate actele, printr'un raport, Augustului Protector al Academiei Române, Maiestății Sale Regelui, căruii îi aparține a decide în privința primirii.

Examenele se vor face în localul Academiei la 9 Septemvre 1898.

Nr. 148. — București, 5 (17) Maiu 1898.

Varietate.

Din lumea spiritelor.

În Anglia se află o societate, care s'a constituit cu vre-o 20 de ani înainte, cu scopul, ca aparițiunile spiritiste să le supună la o critică științifică riguroasă. Societatea se numește „Society for psychical research“; ea edă și o revistă periodică mare și foarte serioasă; ce privește însă rezultatele dobândite asupra spiritismului, acestea sunt mai mult de natură negativă. Cu toate acestea, în numărul mai nou revista aduce câte-va constatări senzaționale. Pe vre-o 30 de pagini ea publică nisce procese verbale, în cari e vorba despre un avocat din New-York, care după mórte a vizitat regulat pe cel mai bun amic al séu. Acest amic, care este tot-odată și autorul articolului, e medicul Richard Hodgson, ér prietenul séu reșosat s'a numit George Pelham, care a fost avocat și a murit în 1892.

Cu câteva săptămâni înainte de mórte, Pelham a avut cu Hodgson mai multe dispute înfăcărâte asupra nemuririi sufletelor. Pelham credea, că o nemurire a sufletelor nu există, pe când Hodgson, din contră, credea cu tărie în lumea cealaltă. În cele din urmă ei au încheiat discuția dându-și mâna împrumutat, că acela dintre ei, care va muri mai întâi, va face cunoscut celuilalt cele ce se întâmplă cu omul dincolo de mormânt.

Pelham murise de multșor, când Hodgson și un amic al lui Pelham, cu numele Hart, se duseră la Mrs. Piper pentru de a asista la nisce experimentări spiritiste. Aci mediul de-odată le raportă, că spiritul lui Pelham e în mijlocul lor. Hodgson și Hart începură a-i pune diferite întrebări, la care reșosatul răspunse clar și cu cea mai mare minuțiositate. Le vorbi chiar despre lucruri, de cari până atunci nici idee nu avuseră și despre al căror adevér s'au convins mai în urmă. În urma acesta Hodgson deveni omul cel mai sceptic și de témă, ca nu cumva într'un chip séu altul să fiă tras pe sfóră, ori înșelat în sine însu-și, luă toate măsurile de precauțiune posibile, și așa în decurs de mai mulți ani își continuă experimentările sale spiritiste, din cari a dobândit la urmă convingerea, că în adevér, viața lui Pelham nu s'a terminat cu mórtea și că dincolo de mormânt începe o nouă viață. Despre această viață Pelham de altmintrelea nu s'a pronunțat, decât numai atât, că „acum încá nu póte face nimic“.

Aceste destăinuirii ale lui Hodgson, publicate în amintita revistă, se presentă ca un studiu științific serios. Cine însă ar puté spune, decă și întru cât ele sunt adevérate și întru cât nu?

ULIMTE SCIRI.

Lugoș, 23 Maiu. În Congregația de astăzi, avocatul Bredibeanu a interpelat asupra faptului, că în bisericile românești la 3 (15) Maiu au fost trimiși poliști. Fișpanul Jakabffy și vice-spanul Litsek, au răspuns, că acesta a fost de lipsă, ca măsură preventivă. Avocatul G. Dobrin a interpelat în afacerea maghiarisării numelor.

Budapeșta, 23 Maiu. În ședința de azi a delegațiunei austriace a luat cuvântul și delegatul român bucovinean baron Vasilco. După-ce oratorul declară, că ia cu satisfacțiã la cunoștință enunțațiunea, că monarhia noastră stă în raporturi de cea mai bună amicițiã cu statele vecine, și, că tocmai pentru acesta consideră ca regretabilă procederea guvernului unguresc, care a oprit adunarea Românilor la Blășiș. A cestă oprire a avut ca rezultat manifestațiunile din România. Chiar decă s'ar puté constata — dice oratorul — că demonstrațiunile ar fi opera agitatorilor, totuși trebuie să declar, că politica guvernului unguresc față de naționalități stă în contradicere cu politica ministrului de esterne. Oratorul declară apoi, că îl va înțelege oricine când dá espresione dorinței, ca guvernul unguresc să și pună în conșonanță politica sa cu politica monarhiei. Dorește mai departe, ca cestiunea română din Ardeal să înceteze, fiind că ea periclitézã bunele raporturi ale monarhiei c'un stat vecin. — Vorbi mai departe despre emigrările din Galiția și Bucovina, rugând guvernul, să le pună capăt. De alt-fel Bucovinenii — declară în fine — primesc espunerile guvernului comun, fiind-că scopul lor este o Austro-Ungariã tare și înfloritóre, în care interesele Bucovinei să fiã scutite în orient.

Paris, 23 Maiu. În procesul Zola, fiind azi la Versailles înfățișarea, s'a luat hotărîrea să se amâne portretarea până ce curtea de cassatiã va hotări asupra competenței tribunaleului. Când Zola a plecat dela tribunal îl pândea Esterházy c'un baston cu cap de plumb, ca să-l lovéscă în cap. Zola scutit de polițiã a plecat cu trăsura sa.

Madrid, 23 Maiu. Doué corábii americane au încercat intrarea în portul Tabelle, însă trupele spaniole de pe țerm le-au respins cu succes.

New-York, 23 Maiu. Spiritele aici sunt foarte nemulțamite și iritate contra guvernului. Publicul începe a vedé, că mișcările admiralului Cervera au scop bine definit, și credința generală e, că-și va și ajunge scopul. Între generalii americani Miles și Merritt s'au născut neînțelegeri asupra unor însemnate afaceri militare.

DIVERSE.

Bucuriã curiosă. În Rampur, unul din statele vasale Angliei în India, domnesc obiceiuri foarte ciudate. Principelui vasal din Rampur i s'a născut de curând o fetiță, eveniment, despre care un țiar din Bombay a scris următoarele: „Principelui i s'a născut o fetiță și țera e într'un estas de bucuriã. În vederea marelui eveniment, principele a dat ordin, ca léfa tuturor funcționarilor să fiã retrasă pe o săptămână“.

Cheltuielile călătoriilor reginei Victoria. Regina Angliei a cheltuit — cum spune „Women“ — în ultima excursiune la Riviera 180,000 fl. Pentru locuința, ce și-a luat în otelul „Cimic“, a plătit pe-o lună 27,000 fl.; în apartamentele angajate puteau să încapă 60—70 persoane. Trenurile speciale, ce le-a luat între Cherbourg și Nizza încá au costat-o foarte mult.

Cărți de cetit.

Dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuielilor mai bine este a se procura de odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

„**Predicî pentru Dumineci**“ de *Iustin Popșu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, cuprinzând predicî frumoase pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Poesii de Vasiliu Ranta Buticescu. E o bogată colecțiune de poesii, tipărite pe hârtia fină și formând un volum de lux. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Din trecentul Silvaniei, legende de Victor Russu. Conține 25 legende diferite. Prețul unui exemplar de 170 pag. era la început 1 fl., acum numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Tonste pentru tot felul de persoane și ocașii, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la institutul de corecțiune din Gherla. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunii și atât de favorabil sprețiată din partea diarelor noastre. Conține vre-o 25 figuri în text. Prețul 85 cr. trimis francat.

Procent, Promi, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. O broșură de 48 pagini, în care se arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. — Prețul 40 cr. (1 leu) plus 3 cr. porto.

Memorii din 1848—49 de regretatul Vasile Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Istorisirile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într'o limbă ușoară și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„**David Almășanu**“, schițe biografice de *Ioan Popea* Broșura această, atât de bine scrisă, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„**Predicî pe toate Duminecele și serbătorilor de peste an** de *Em. Elftirescu* doctor în medicină și teologie, cunoscut atât de bine în cercurile românescoi din numărósele sale scrieri atât de mđuóse instructive și cu atăta gust otite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Săpătorul de bani, comediă în trei acte, localisată de *Antoniu Popșu*. Se recomandă mai ales pentru cei ce vrđu să jöce teatru, fiind o piesă fôrte ușoară, cu suget moral luat din mijlocul poporului. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Ortografia română în actuala sa stare de desvoltare, de V. Dumbravă, profesor în Beiuș. O carte de mare preț, toți căți vor să știe scrie bine românesce. Prețul 40 cr. (cu postă 43 cr.)

In viltóre, novele și impresii, de distinsul scriitor român A. Vlăduț. Conține 24 scrieri diferite. Prețul 70 cr. (cu posta 75 cr.)

„**Risete și zimbete**“, de *T. V. Gheaja*. După cum și titula arată, este o cartea de cuprins glumeți; în ea se află nu mai puțin ca 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe, care te fac să-ți mai uși de necăsurile lumii și să isbucesci în ris. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borgovan O cartenouă și de mare interes pentru toți bărbații de școala. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Vinuri din pöme, scriere în limba populară, de Grinovic Halip, profesor la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagini, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pöme; cari pöme sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin postă 23 cr.)

Nopti de iernă, novele pentru popor de George Simu. Conține vre-o 7 novele cu tendințe morale. Mărimea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

D-raeal, novelă de V. R. Buticescu. E scrisă fôrte popular cu tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (prin postă 12 cr.)

Părintele Nicolae schiță din viața preoților, de George Simu. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economie, de *Constantin Dimian*, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Fr. țul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“, de *I. C. Panțu*, prof. la școala com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 öole de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legături de afaceri cu vre-o bancă. terminii comerciali. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupöne etc. O recomandăm tuturor, cari se interesează de afacerile de comerciu. Se află de vânzare și la administrația „Gazetei“. Prețul 1 fl. 60 cr.

„**Lira Bihorului**“, este o cărticică cu balade populare, adevă o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Popșu*. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Manna catechetice pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățatori și părinți, prelucrat de Basiliu Rațu, fost profesor în seminarul din Blășiu ér ađi vicar la Făgăraș. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Cântul în școala populară, de Iuliu Popșu, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și fântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Popșu, cunoscutul scriitor bisericesc, (ađi Preposit capitular în Gherla. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. prin postă 1 fl. 60 cr.)

Trandafiri si viorele se numesce o frumoasă și elegantă carte de poesii populare, culese și ordinate de Ion Popșu Reteganul. E o carte de vre-o 200 pag., în care găsim o mulțime de cântece bătrânescoi, voinicescoi, ostășescoi, de bucuriă, de dragoste, jale, dor, urit, mânia, necaz, cântece glumețe, dela nunți și altele. *Edițiunea II.* Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

„**Logodnica contelui Stuart**“, povestire din viét a Românilor bihoreni, de d-na *L. Rudow-Suciu*. Este o carte de 148 pag. 8°, tipar mărunt, dér frumos și curat. Prețul numai 50 cruceri (cu porto 55 cr.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel** sêu **Pribeagul îndrăgostit**, tradusă de *Dr. T.* Este o istorisire interesantă și bine scrisă. Prețul 30 cr. (Cu posta 33 cr.)

Prietenul Săteanului Român, sfătuiri în formă de dialog, scrise de Ioan Popșu Reteganul. Este o carte plină de învățături fôrte folositoare pentru popor. În ea se vorbește despre măestrii și învățături, despre cultivarea pomilor, despre limbă și lege, despre procese, împrumuturi, bețiă, lux, lenă, despre pomărit și stupărit, vinul de pöme, cum se îmbogățesc Jidani, cum

lucra țeranii pământul în alte țeri. La urmă se mai află și o mulțime de poesii din cele mai plăcute pentru popor, scrise de cei mai aleși poeți români. Prețul 30 cr. (trimis prin postă 35 cr.)

Merinde dela școala sêu învățături pentru popor, de Dr. Georgiu Popșu. Este o carte mare și fôrte ieftină în asemănare cu mărimea ei, dér și mai ieftină în asemănare cu învățaturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.)

Opșaguri, cât cioplit, cât pilite și la lume împărțite, de I. Popșu Reteganul. Sunt vre-o 60 de poesii glumețe. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Cuvântări bisericescoi pe serbătorile de peste an, scrise tot de d-l canonic Ioan Panțu. Pe lângă predicî, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor serbătorii. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început) prin postă 1 fl. 60 cr.

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de Vasiliu Christu. Conține predicî dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Felicitări în poesii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, cătră diferite rudenii, preoți, învățatori și binefăcători, precum și vorbiri la diferite ocașii școlastice, de George Simu. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Din „**Biblioteca teatrală**“ edată de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ au apărut până acum următoarele patru broșuri: 1) **Söre cu ploia**, comediă într'un act de *Iosif Vulcan*, însoțită de un prolog în versuri. Persönele din această piesă sunt reprezentate prin 7 dame și 6 bărbați. Scena se petrece la băile dela Mehadia în timpul present. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto). — 2) **Idil la țără**, comediă într'un act localisată de *Maria Baiulescu*. Persönele sunt reprezentate prin 3 dame și 6 bărbați. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto). — 3) **Biletul de tramvai**, comediă într'un act de *Gr. Măruntănu*. Persönele sunt reprezentate prin 2 bărbați și 2 dame. Acțiunea se petrece în Bucuresci în timpul present. Prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto). — 4) **Un om buclucaș**, comediă într'un act, localisată de *Maria Baiulescu*. Persönele sunt reprezentate prin o damă și cinci bărbați. Scena se petrece în apropiere de Bucuresci. Prețul 20 cr. (plus 3 porto.) Töte aceste piese se pot procura dela librăria proprietară N. I. Ciureu, cum și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov

Buchetul, culegere de cântări bătrânescoi și naționale de I. Popșu Reteganul. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Chinturi de cari strigă feciorii în joc, de I. Popșu Reteganul. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

125 chinturi de cari strigă feciorii în joc de I. Popșu Reteganul. Prețul 12 cr. cu posta 15 cr.

Musa Someșană este o carte de poesii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bugnariu. Prețul 55 cr. (cu posta 28 cr.)

Poveștile Bănatului e o carte mare cu povești din Bănat, împărțită în 3 tomuri, de G. Cătană. Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Cartea Săteanului de *Emanuel Părăcanu*. Conține mai multe novele populare, scrise în stil fôrte ușor, și printre ele mai multe poesii, mai ales satirice. Prețul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

„**Juvenilia**“ este numele unei bogate colecțiunii de scrieri în prosă și poezii scrise de d-l *Sextil Pușcariu*. Conține vre-o 14 piese diferite în prosă și cam pe atătea poesii. Cartea, frumos tipărită, conține 264 pag. 8° și costă 80 cr. (cu porto 85 cr.). Se pöte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Mai 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de coröne ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost 1. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone	97.75
Impr. ung. cu premii	157.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.75
Renta de argint austr.	101.70
Renta de hărtie austr.	101.80
Renta de aur austr.	121.10
Losuri din 1860.	142.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	912.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit	391.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit	358.80
Napoleondori	9 53 1/2

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Ma 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Argint român. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Napoleond'ori. Cump.	9.53	Vënd.	5.56
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Medic român în Karlsbad.

Medic universal

Dr. Romulus L. Crăciunu

Medic clinic în spitalul univers imp. reg. din Viena (clinica D-lui consilier de curte Prof. Neusser). Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Majestatea Sa împératul etc etc.

Ord. din 1 April până în 1 Octomvre dela örele 6—9 a. m. și 3—5 p. m. în Mühlbadgasse casa „Schwarzes Ross“ 17

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Mator.**

Important pentru posesorii de losuri ale loteriei r. ung de clasă

AVIS.

Reînnoirea losurilor pentru tragerea a II-a din 6 și 7 Iunie st. n. a. c. la loteria a II-a r. ungară de clase, **trebuie să se facă**, conform regulamentului de joc, **cel mai târdu până în**

31 Maiu st. n. a. c.

De-öre-ce după trecerea acestui termen să perde ori-ce drept de participare mai departe la joc, invităm pe on. noastră clientelă în interesul propriu, a nu perde din vedere termenul de preînnoirea losurilor adevă: **31 Maiu st. n. a. c.**

IACOB L. ADLER și Fratele singuri colecători principali a loteriei de clasă reg. ung.

261 1—2

Pentru Bicicliști:
Veste, Pantaloni, Gamașe, Ciorapi.
Pentru Turiști:
Cămăși, Gamașe, Cingători și Cingători de dame se află în asortiment mare la **Gheorg Foith** împletituri mecanice **Brașov, Str. Porți 21**
Fabricate proprii de împletituri.